

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради Університету
(протокол № 14 від 23.06.2026),
введеним в дію наказом ректора
№ 221 від 23.06.2026.

ПОРЯДОК

**ухвалення рішення про позбавлення наукового ступеня,
ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду
повідомлення про порушення академічної доброчесності**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Порядок визначає:

процедуру розгляду Національним університетом імені Ярослава Мудрого (далі за текстом – «Університет») та його уповноваженим органом – Комісією з академічної доброчесності Університету (далі за текстом – «Комісія») повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

процедуру розгляду Університетом та Комісією рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі за текстом – «Національне агентство») про встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання;

процедуру розгляду скарги на рішення Комісії, поданої до вченої ради Університету.

1.2. Університет ухвалює рішення про позбавлення або відмову у позбавленні наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора

філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2016 р. № 13, Кодексу академічної доброчесності Університету, Положення про Комісію з академічної доброчесності Університету, цього Порядку та інших корпоративних (внутрішніх) актів Університету.

1.3. Університет за правилами цього Порядку забезпечує:

1) розгляд Комісією повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

2) розгляд Комісією рішення Національного агентства про встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання;

3) розгляд вченою радою Університету скарги на рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про відмову у позбавленні особи наукового ступеня або вченого звання – у разі не встановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

1.4. Комісія розглядає повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання Університетом чи в разі отримання повідомлення від Національного агентства на підставі Закону України «Про академічну доброчесність».

2. ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ

2.1. Повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь,

ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання може бути подано до Комісії будь-якою особою, яка має такі докази.

2.2. У повідомленні зазначається:

- 1) найменування Університету;
- 2) прізвище, ім'я, по батькові (або ім'я та прізвище) фізичної особи (повне найменування юридичної особи), яка подає скаргу (далі за текстом – «заявник»), її контактні дані (адреса постійного місцезнаходження, номер телефону, адреса електронної пошти);
- 3) інформація про рішення (диплом, атестат тощо), яким Університетом присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, що приймалось (видавався) на підставі чи з урахуванням академічного твору, повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подано;
- 4) бібліографічний опис академічного твору; контактні дані автора академічного твору (за наявності такої інформації в особи, яка подає скаргу);
- 5) посилання на вимоги до відповідних академічних творів, чинні на момент присудження наукового ступеня, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання;
- 6) бібліографічні описи академічних творів, які є джерелами неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів, наукового (творчого) результату інших авторів без відповідного посилання (академічного плагіату) (далі за текстом – «джерело плагіату»), інформацію про фабрикацію, фальсифікацію, наявність яких доводиться або спростовується заявником;
- 7) URL-адреса вебсторінки Національного репозитарію академічних текстів або сторінки офіційного вебсайту, де розміщено електронний примірник академічного твору (творів), індекс DOI публікації, щодо якого (яких) подавалося повідомлення. Під офіційним вебсайтом розуміється вебсайт, призначений для легального розміщення наукових публікацій — вебресурс репозиторію, бібліотеки, журналу, музею, наукової установи, закладу, органу влади або їх структурних підрозділів тощо;
- 8) URL-адреса вебсторінки офіційного вебсайту, де розміщено в електронній формі джерело плагіату (індекс DOI такої публікації) або інформації, про фабрикацію, фальсифікацію, наявність яких доводиться або спростовується заявником, чи електронна копія такого джерела.

У разі розміщення джерела плагіату або інформації, наявність яких доводиться або спростовується заявником, за URL-адресою вебсторінки іншого, ніж офіційний вебсайт, таке джерело повинно містити:

- повний текст твору;

- вказівку на авторство;
- вказівку на дату підписання до друку (якщо видання, де розміщено твір, її містить) або дату оприлюднення твору, створеного автором (авторами) для розміщення на вебсайті;
- вихідні відомості видання (або титульну сторінку рукопису дисертації, першу і другу сторінки автореферату);
- зміст видання (або рукопису дисертації).

Для публікації, створеної автором (авторами) для розміщення на вебсайті, вимоги абзаців шостого та сьомого цього підпункту не застосовуються. У разі відсутності джерела плагіату в мережі Інтернет, до скарги додається примірник такого джерела або його електронна копія, про що зазначається у скарзі. У разі надання електронної копії, у скарзі має бути зазначено, що ця копія є ідентичною примірнику. Доведення ідентичності примірнику електронної копії покладається на заявника;

9) вимоги особи, яка подає скаргу.

До повідомлення додаються:

- порівняльна таблиця з наведенням фрагментів академічного твору (творів) та відповідних фрагментів джерел академічного плагіату або відомостей про фабрикацію, фальсифікацію, наявність яких доводиться або спростовується заявником, – у вигляді файлів форматів PDF і DOCX;
- копія академічного твору, на підставі або з урахуванням якого було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти, присвоєно вчене звання, про наявність у якому порушення академічної доброчесності подавалось повідомлення, – у машиночитаному форматі PDF (OCR);
- примірники або електронні копії джерел академічного плагіату, наявність якого обґрунтовується або спростовується заявником, у машиночитаному форматі PDF (OCR). Примірник або електронна копія джерела академічного плагіату, відсутнього в мережі Інтернет, мають відповідати вимогам, встановленим абзацами третім - восьмим підпункту 8 цього пункту.

Під машиночитаним форматом розуміється формат електронної інформації, структурований таким чином, що дає змогу ідентифікувати, перетворювати та отримувати конкретні дані без участі людини.

2.3. Повідомлення з додатками надсилається до Університету чи до Комісії у паперовій чи електронній формі з підписом особи (накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису) на офіційну (електронну) адресу Університету чи Комісії. Датою надходження повідомлення є дата її реєстрації канцелярією Університету чи секретарем Комісії. У разі надходження повідомлення до

канцелярії Університету, остання протягом одного робочого дня передає це повідомлення Комісії.

3. РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕННЯ КОМІСІЄЮ

3.1. Комісія здійснює перевірку повідомлення на дотримання вимог цього Порядку та у строк до десяти робочих днів від дати надходження повідомлення до Комісії ухвалює рішення про прийняття повідомлення до розгляду або про залишення без розгляду.

3.2. У разі залишення Комісією повідомлення без розгляду, вона інформує заявника про ухвалені рішення та його підстави.

3.3. У разі прийняття Комісією повідомлення до розгляду, копія відповідного рішення з додатком у вигляді копії повідомлення протягом п'яти робочих днів з дати прийняття до розгляду оприлюднюється на вебсайті Університету і надсилається заявникові та особі, щодо академічного твору якої розглядається повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

3.4. З метою розгляду повідомлення Комісія має право:

- 1) отримувати документи та матеріали, необхідні для розгляду скарги;
- 2) залучати зовнішніх експертів для встановлення наявності або відсутності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;
- 3) використовувати відповідне програмне забезпечення для перевірки викладених у повідомленні відомостей та аналізу академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

3.5. Комісія здійснює перевірку викладених у повідомленні відомостей та аналіз академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та ухвалює рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення.

3.6. З метою запобігання конфлікту інтересів під час розгляду повідомлення та за потреби додаткового аналізу академічного твору на предмет наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації Комісія може запрошуватися як експертів педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників інших закладів освіти, наукових установ.

3.7. У разі наявності у члена Комісії реального чи потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть свідчити про його упередженість під час розгляду подання, він підлягає відводу.

3.8. Про дату, час і місце розгляду Комісією повідомлення секретар Комісії повідомляє заявника та особу, стосовно академічного твору якої розглядається повідомлення, якщо спосіб зв'язку з цією особою відомий, а

також розміщує цю інформації на сайті Університету. Участь зазначених осіб не є обов'язковою. Вказані особи вважаються повідомленими про дату, час і місце засідання Комісії з дня, наступного за днем оприлюднення відповідної інформації на вебсайті Університету.

3.9. Особа, яка подавала повідомлення та особа, стосовно академічного твору якої розглядається повідомлення Комісією, мають право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо інформації у повідомленні стосовно наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі та результатів перевірки повідомлення Комісією, надавати до них зауваження,
- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

3.10. Повідомлення по суті розглядається на засіданні Комісії, що складається з відкритої та закритої частин.

Особа, яка подавала повідомлення та особа, стосовно академічного твору якої розглядається повідомлення, їх представники мають право бути присутніми під час розгляду повідомлення Комісією на відкритій частині засідання.

На запрошення Комісії можуть бути присутні інші особи.

3.11. Комісія починає розгляд повідомлення по суті з доповіді про підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені та досліджені обставини, висновок по суті питання.

Головуючий може надати учасникам засідання слово для пояснень та відповіді на запитання.

3.12. Комісія на закритій частині засідання за наслідками розгляду повідомлення по суті ухвалює одне з таких рішень:

- про позбавлення особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, наукового чи освітньо-наукового ступеня, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі або з урахуванням відповідного академічного твору, – в разі встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації;

- про відмову у позбавленні особи наукового чи освітньо-наукового ступеня, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання — у разі не встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Рішення Комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його ухвалення.

3.13. Рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового чи освітньо-наукового ступеня, вченого звання, а також бездіяльність Комісії (не ухвалення рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення) може бути оскаржено до Національного агентства протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу строку на розгляд повідомлення.

3.14. Рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні ступеня вищої освіти, а також бездіяльність Комісії (не ухвалення рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення) може бути оскаржено до вченої ради Університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення чи спливу строку на розгляд такого повідомлення.

4. РОЗГЛЯД КОМІСІЄЮ РІШЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА

4.1. Університет після отримання рішення Національного агентства за результатами розгляду скарги на рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового чи освітньо-наукового ступеня, вченого звання, а також бездіяльність Комісії, передає його на розгляд Комісії.

4.2. Комісія протягом десяти робочих днів з дня отримання Університетом рішення Національного агентства зобов'язаний його розглянути та ухвалити рішення:

- про позбавлення особи наукового чи освітньо-наукового ступеня або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

- про відмову у позбавленні особи наукового чи освітньо-наукового ступеня або вченого звання — у разі не встановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий чи освітньо-науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

4.3. Рішення Комісії може бути оскаржено до вченої ради Університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення.

4.4. Вчена рада Університету розглядає скаргу та за результатами розгляду таємним голосуванням ухвалює рішення про залишення рішення Комісії без змін чи про його скасування. Таке рішення не потребує введення в дію ректором Університету й оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його ухвалення.

4.5. Рішення Комісії про позбавлення особи наукового чи освітньо-наукового ступеня, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання набирає чинності о 00 годин 00 хвилин наступного робочого дня після дня спливу строку на його оскарження, якщо його не було оскаржено, а в разі оскарження – о 00 годин 00 хвилин наступного дня після ухвалення вченою радою Університету рішення про залишення рішення Комісії без змін.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Питання, не врегульовані цим Порядком, вирішуються відповідно до Кодексу академічної доброчесності Університету та Положення про Комісію з академічної доброчесності Університету.

5.2. У разі колізії між правилом, що закріплене в цьому Порядку та в Положенні про Комісію з академічної доброчесності Університету, перевагу має правило, що закріплене в цьому Порядку.

5.3. У разі колізії між правилом, що закріплене в цьому Порядку та в Кодексі академічної доброчесності Університету, перевагу має правило, що закріплене в Кодексі академічної доброчесності Університету.

5.4. Цей Порядок та зміни до нього затверджуються рішенням вченої ради Університету і вводяться в дію наказом ректора Університету.

5.5. Цей Порядок набирає чинності з дня введення в дію Закону України «Про академічну доброчесність», а зміни до нього – з наступного дня після введення їх у дію наказом ректора Університету.